

Toiminta-alueen lietteenkuljetusjärjestelmä / Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden lausuntopyynnöt tehtyjen kunnallisvalitusten johdosta

Jokilaaksojen jätelautakunta 03.04.2025
579/02.08.00/2022

Valmistelija

vs. jätehuoltosuunnittelija Elina Myllyoja

Jokilaaksojen jätelautakunnan päätös 13.2.2025 § 10

Jokilaaksojen jätelautakunta päätti kokouksessaan siirtymisestä kiinteistönhaltijan jätteenkuljetusjärjestelmään saostus- ja umpikaivo-lietteiden osalta. Kuljetusjärjestelmää koskeva päätös ja päätökseen liittyvä aineisto on ollut yleisesti nähtävillä 17.2. - 16.3.2025 välisen ajan. Päätöksestä on ilmoitettu kuulutuksella, joka on julkaistu alueella ilmestyvissä lehdissä.

Päätöksestä on tehty kaksi kunnallisvalitusta, joiden johdosta Pohjois-Suomen hallinto-oikeus on pyytänyt lausunnot Jokilaaksojen jätelautakunnalta.

Päätös (ilman liitteitä) on oheismateriaalina.

Kunnallisvalitusten pääsisällöt

Kunnallisvalitus 28.2.2025

Ylivieskan kaupunginhallitus on tehnyt oheismateriaalina olevan kunnallisvalituksen jätelautakunnan päätöksestä 13.2.2025 § 10. Valituksessa vaaditaan päätöksen kumoamista, sillä perusteella, että jätelain 37 §:n edellytykset eivät täyty.

Valituksella esitetyt keskeisimmät perusteet tarkemmin perusteltuina:

Jätelain 37 §:ssä olevat seuraavat edellytykset eivät täyty

1. Alueella on tarjolla jätteenkuljetuspalveluja kattavasti ja luotettavasti sekä kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin
2. Jätteenkuljetus edistää jätehuollon yleistä toimivuutta kunnassa, tukee jätehuollon alueellista kehittämistä eikä aiheuta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle
3. Päätöksen vaikutukset arvioidaan kokonaisuutena myönteisiksi ottaen erityisesti huomioon vaikutukset kotitalouksien asemaan sekä yritysten ja viranomaisten toimintaan

Lautakunnan esittelytekstin mukaan kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa kotitalouksien yhdenvertaisuutta pystytään parantamaan, koska tämänhetkisen kuljetusjärjestelmän vapaamatkustajat saadaan järjestelmän piiriin tehokkaammin. Kaikkien on noudatettava lainsäädännössä ja jätehuoltomääräyksissä asetettuja tyhjennysvälejä. Vapaamatkustajien velvoittaminen lietteenkuljetuksen piiriin, lisää myös omalta osaltaan kotitalouksien yhdenvertaisuutta.

Lautakunnan esittelytekstin mukaan jätehuoltoviranomaisella ei ole ollut mahdollisuutta luoda kuljetusrekisteriä, jota voi käyttää lietteenkuljetukseen liittymisseurantaan ja lietesäiliöiden tyhjennyksien seurantaan, koska kaikki kuljetusyrietykset eivät toimita kuljetustietoja SIIRTO-rekisteriin tai jätehuoltoviranomaiselle. Jätelain edellyttämien asiakirjojen ja tietojen toimittamisen osalta on ilmennyt puutteita, jotka vaikeuttavat viranomaisten

toimintaa. Nykyisessä kuljetusjärjestelmässä viranomaiset eivät pysty seuraamaan, onko kiinteistön lietesäiliö tyhjennetty määräysten mukaisesti vai onko siinä puutteita.

Jätelautakunnan toimivaltaan kuuluu päättää, järjestetäänkö kiinteistöittäinen jätteenkuljetus kunnan vai kiinteistön haltijan järjestämänä jätteenkuljetuksena. Jätelautakunnan harkintavaltaa jätteenkuljetusjärjestelmää valittaessa on kuitenkin voimassa olevassa jätelaissa rajoitettu siten, että kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus voidaan hyväksyä vain silloin, kun jätelain 37 §:n 1 momentissa säädetyt edellytykset täyttyvät. Päätös ei voi perustua yksinomaan arvioon siitä, että käytössä ollut sopimusperusteinen järjestelmä on toiminut ja saanut hyvää palautetta. Lain mukainen peruste ei ole myöskään elinkeinopolitiikka tai ennuste lainsäädännön tai kierrätystekniikan kehittymisestä tai hiilidioksidipäästöistä. Jätelautakunnan päätöksen perusteluissa ei ole otettu kantaa kaikkien jätelain 37 §:n 1 momentin edellytysten täyttymiseen.

Kunnallisvalitus 14.3.2025

Neljä yksityishenkilöä isäntäkunta Ylivieskasta on tehnyt 14.3.2025 oheismateriaalina olevan kunnallisvalituksen jätelautakunnan päätökseen 13.2.2025 § 10. Valituksessa vaaditaan päätöksen kumoamista ja palauttamista uudelleen käsiteltäväksi sillä perusteella, että se ei täytä jätelain 37 §:n edellytyksiä.

Valituksella esitetyt keskeisimmät perusteet tarkemmin perusteltuina:

- Päätöksen liite 4 (Selvitys Sako- ja umpikaivolietteiden kuljetusjärjestelmän nykytilasta) mukaisesti jätelain 37 §:n mukaiset edellytykset eivät alueella täyty
- Päätöksen liite 8 tausta-aineiston mukaisesti jätelain 37 §:n mukaiset edellytykset eivät täyty, vaikka kuntalaisten kokemus nykyisestä järjestelmästä olisikin pääosin toimiva
- Päätöksen perustelut eivät vastaa lain vaatimusta
  - o päätökselle esitetyt perustelut 1-6 ovat mielipiteitä eivätkä perustu lain vaatimaan selvitykseen
  - o perustelu 7 on virheellinen ks. päätöksen liite 6
  - o perustelut 8 ja 9 eivät liity asiaan mitenkään

Viranomaistoiminnassa tulee ottaa lainsäädännön lisäksi huomioon tulkintaa ohjaavat lainvoimaiset oikeuden ratkaisut ja erityisesti lainkäyttöä ohjaavat korkeimman hallinto-oikeuden päätökset.

Luottamushenkilön oikeuksista ja velvollisuuksista on säädetty kuntalaissa. Luottamushenkilö hoitaa tointa virkavastuulla.

Jätelain 149 §:n mukaan kuljetusjärjestelmästä tuli päättää viimeistään 1.5.2013 mennessä. Yli 10 vuoden viivytys ja tahallinen jätelain säädösten rikkominen lisäävät rikoksen vakavuutta.

Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden lausuntopyynnöt tehtyjen kunnallisvalitusten johdosta

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus on lausuntopyynnöillään 10.3.2025 asiassa Dnro 302/2025 ja 28.3.2025 asiassa Dnro 359/2025 pyytänyt Jokilaaksojen

jätelautakuntaa antamaan lausunnot kunnallisvalitusten 28.2.2025 ja 14.3.2025 johdosta sekä liittämään oheen valituksenalaisen päätöksensä 13.2.2025 § 10 perusteena olevat asiakirjat sekä muu tarvittava selvitys. Lausunnot ja asiakirjat tulee toimittaa hallinto-oikeuteen 10.4.2025 mennessä valituksen 28.2.2025 osalta ja 28.4.2025 mennessä valituksen 14.3.2025 osalta.

Jätelautakunnan puheenjohtajan lausuntoluonnos Jokilaaksojen jätelautakunnan lausunnoksi kunnallisvalitukseen (Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden asiat Dnro 302/2025 ja 359/2025)

Lausuntoluonnos on toimitettu jätelautakunnan jäsenille oheismateriaalina.

Oheismateriaalina jätelautakunnan jäsenille toimitetut tiedostot

Päätöshistoria: Jokilaaksojen jätelautakunnan päätös 13.2.2025 § 10

Kunnallisvalitus 28.2.2025

Kunnallisvalitus 14.3.2025

Jätelautakunnan puheenjohtajan lausuntoluonnos jätelautakunnan lausunnoksi kunnallisvalitukseen

Esittelijä

puheenjohtaja

Päätösehdotus

Jätelautakunta päättää antaa liitteenä olevan lausunnon kunnallisvalitusten 28.2.2025 ja 14.3.2025 johdosta Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden asioissa 302/2025 ja 359/2025.

Lausunnon oheen liitetään valituksenalaisen päätöksen 13.2.2025 § 10 perusteena olevat asiakirjat.

Päätös